

PROJECTE D'INNOVACIÓ

#aquiproubullying

ESCOLA LA TORRE

CURS 18-19 i 19-20

ÍNDEX

Projecte d'innovació #aquiproubullying

1. Descripció i justificació del projecte	3
- Context escolar	
- Detecció	
2. Diagnosi de necessitats	4
3. Objectius específics i indicadors d'avaluació	8
4. Avaluació Inicial	9
- Punts forts	
- Punts febles	
5. Actuacions, planificació i temporització	11
6. Previsió de l'avaluació final	14

Avaluació i memòria del Projecte d'innovació #aquiproubullying

7. Aspectes organitzatius	16
8. Documentació de les actuacions	18
9. Avaluació	23
10. Consolidació i generalització del projecte	29
11. Transferència	31
12. Annex	32

PROJECTE D'INNOVACIÓ PEDAGÒGICA #aquiproubullying (2018-2020)

Dades del centre educatiu

Nom del centre	Codi
Escola La Torre	08030583
Correu electrònic	
a08030583@xtec.cat	
Municipi	Servei Territorial (Trieu-ne un)
La Torre de Claramunt	Catalunya Central
Nom del director/a o titular	Nom de l'inspector/a
Anna Ansaldo	Úrsula Ribes/Jordi González

Dades generals del projecte

Nom del projecte d'innovació pedagògica
#aquiproubullying
Etapa educativa
• Educació Infantil i Primària

1. Justificació del projecte

CONTEXT ESCOLAR

El nostre centre tal i com consta en el Projecte Educatiu implementa des de fa anys una sèrie de metodologies i accions educatives encarades al foment de la convivència, el benestar emocional, la inclusió i la cohesió dels grups. Aquestes accions giren al voltant dels eixos següents:

- Escola inclusiva amb una especial atenció al tractament de la diversitat.
- Educació emocional
- Treball cooperatiu
- Resolució de conflictes: aplicació d' accions i pautes de reflexió i de reparació.
- Tallers de mediació i detecció a càrrec dels equips del Consell Comarcal.

-
- Delegats/des (activitat de caire TEI –tutoria entre iguals- aplicades a l'hora d'esbarjo).

DETECCIÓ

Malgrat aquest context i la pràctica docent encaminada a la prevenció del conflicte, els últims cursos s'han posat de manifest en diferents nivells incidents compatibles amb situacions o conductes properes a l'assetjament de caràcter lleu.

La detecció d'aquests incidents s'ha produït en diferents nivells educatius.

Tenint en compte les característiques del centre i l'atenció que es dedica al tema de resolució de conflictes, al benestar emocional de l'alumnat i al foment de la cohesió que implica la implementació del treball cooperatiu, no deixa de resultar preocupant l'aflorament de conductes pròximes a l'assetjament, encara que es puguin catalogar de situacions lleus.

És precisament a causa de la detecció d'aquests fets que creiem molt necessari entomar el problema en profunditat i engegar un programa integral que ens ajudi a prevenir de manera eficaç les conductes descrites, amb la participació de altres membres de la comunitat educativa, atès que hem pogut constatar, aquestes situacions es retroalimenten en interacció amb el context social del municipi

2. Diagnosi de necessitats

El **qüestionari sobre la convivència al centre**, realitzada al claustre, mostra que un 45% del professorat desconeix si es tracta **l'assetjament en els documents del centre**, un 36% creu que sí que s'hi tracta i només un 18 % creu que no hi ha cap tractament de l'assetjament en els documents de gestió del centre. En termes generals, el professorat desconeix alguns continguts dels diferents documents de gestió del centre, sobretot aquells que fan referència a la convivència del centre i l'assetjament escolar.

Quant a **la resolució de conflictes**, un 81% del professorat creu que hi ha un tractament en la NOFC i un 18% desconeix si hi ha un tractament en els documents de l'escola.

Respecte a la **formació del professorat** en les tres fases de l'assetjament escolar detectem aquests resultats:

1) **Prevenir i detectar** casos d'assetjament. Un 63% creu que està poc format i un 36% creu que està bastant format. Es porten a terme diferents activitats per treballar la prevenció:

- Tutories individualitzades.
- Activitats de cohesió social.
- Activitats d'educació emocional.
- Conversa.
- Happy 8-12 a les hores de tutoria.
- Jocs cooperatius.

2) **Intervenció** en casos d'assetjament. Un 9% del professorat creu que no està gens format, un 72% creu que està poc format i un altre 9% creu que està bastant format.

Ens adonem que, en el cas de trobar-nos davant d'una conducta l'assetjament, ens sentim insegurs, poc formats i ens manquen recursos a l'hora d'actuar.

La **formació** del professorat del centre envers a l'**educació emocional** és superior al 70% amb programes com Happy, escolta'm i cursos específics d'educació emocional. Un 30% no ha rebut cap tipus de formació d'educació emocional.

Les **necessitats del professorat** per entomar la resolució de conflictes i/o assetjament escolar són:

- Conèixer eines que ajudin als alumnes a gestionar les emocions i així millorar en relació a ells mateixos i amb els altres.
- Conèixer tècniques i recursos per prevenir i detectar i intervenir de forma adequada.
- Rebre formació per tenir més eines per detectar i treballar conflictes.

-
- Conèixer el protocol de prevenció, detecció i intervenció davant l'assetjament.
 - Conèixer les fases/protocol d'escola (clar i pràctic) per intervenir en cas d'assetjament.

Un 90% del professorat desconeix el **protocol de prevenció, detecció i intervenció davant d'assetjament** i ciberassetjament entre iguals del Departament.

La **valoració dels recursos de l'escola** envers aquest tema és d'un **3 el 80%** del professorat i d'un **4 el 20 %**. Davant aquests resultats percebem la necessitat de conèixer recursos i eines que ajudin al professorat a prevenir, detectar i intervenir davant de situacions d'assetjament. (valoració de l'1 al 5).

La **valoració del nivell de convivència** del centre entre alumnes és d'un **4 el 63%** dels mestres, un **3 el 27%** i un **2 el 9%**. Per tant, es percep un bon nivell de convivència amb alguns fets lleus i puntuals de conductes properes a l'assetjament.

Els professionals del centre coincideixen que **on es produeixen més conflictes** són al pati, menjador, canvis de classe (passadís) i als lavabos.

Algunes de les **propostes del professorat per millorar la convivència** entre iguals són:

- Dedicar més estones a conversar amb ells, compartir sentiments o emocions o preocupacions. Tutories individualitzades
- Facilitar eines i tècniques de prevenció, detecció i intervenció.
- Proporcionar recursos per poder vetllar per la convivència.
- Rebre més formació en l'àmbit de l'assetjament i treballar l'educació emocional i la cohesió de grup a l'hora de tutoria.
- Donar més activitats alternatives a l'hora del lleure.
- Ser millors referents com a Mestres i la nostra manera de resoldre els conflictes amb pràctiques restauratives.

- Treballar més l'educació emocional i, com a treball sistemàtic, tècniques de cohesió de grup.

Finalment, s'ha fet una **valoració dels instruments i recursos utilitzats per millorar la convivència a l'escola** i els resultats evidencien que els instruments més ben valorats són el full de reflexió de conflictes, el sociograma, les tutories individualitzades i el taller de mediació. Per altra banda, el resultats són més baixos en el full de recull d'incidències i els guaites del pati.

	1	2	3	4	5
Full de reflexió de conflictes.	1	0	0	8	0
Full de recull d'incidències.	0	1	2	6	0
Sociograma.	0	0	0	3	6
Tutories individualitzades.	0	0	0	1	8
Guaites del pati (delegats de 6è).	0	0	4	4	1
Taller de mediació del Consell Comarcal de l'Anoia.	0	0	1	4	5

Al final del curs passat es va realitzar un **sociograma** a cada grup-classe de 2n a 6è de Primària per detectar dinàmiques poc integradores, alumnes aïllats, líders de grup que poden influir positivament i la cohesió del grup. Les conclusions a les que arribem és que les proves mostren un petit percentatge d'alumnes que no estan plenament integrats en els grups classe, ja que no són escollits en un o en ambdós àmbits de socialització, el treball a classe i el lleure.

Aquest instrument de diagnosi s'aplicarà al llarg dels propers anys a tota la Primària dos cops al llarg del curs.

Aquests sociogrames s'aniran passant al llarg del curs i les dades que s'obtinguin serviran per avaluar l'eficàcia de les mesures aplicades.

3. Objectius específics i indicadors d'avaluació.

OBJECTIUS GENERALS	OBJECTIUS ESPECÍFICS	INDICADORS PROJECTE
<p>1. Sensibilitzar la comunitat escolar de la importància de prevenir i eradicar l'assetjament entre iguals.</p>	<p>- Organitzar activitats de sensibilització : xerrades, i reunions informatives adreçades al professorat, les famílies i l'alumnat del centre per conscienciar-los sobre la importància de prevenir, detectar i evitar que es produeixin casos d'assetjament escolar..</p>	<p>-Nombre d'activitats de sensibilització realitzades per cada un dels sectors de la comunitat escolar.</p>
<p>2. Formar la comunitat escolar per tal de prevenir, detectar i intervenir davant possibles situacions d'assetjament entre iguals.</p>	<p>- Organitzar activitats formatives diversificades (tallers, xerrades...) per al professorat , monitoratge (menjador), les famílies i els alumnes de Cicle Superior.</p>	<p>-Nombre d'activitats formatives realitzades per a cada un dels sectors de la comunitat escolar.</p>
<p>3. Apoderar i implicar l'alumnat per detectar i aturar els processos d'assetjament escolar mitjançant accions de servei a la comunitat.</p>	<p>- Formar de manera específica als alumnes de 5è i 6è sobre l'assetjament escolar. -Asignar unes funcions específiques com a observadors de la convivència del centre i mediadors en situacions de conflicto lleu. - Crear els equips per a la convivència amb alumnes de cicle Superior.</p>	<p>- Nombre d'alumnes que participen en la formació #aquiproubullying. -Nombre d'alumnes que han format part dels equips per la convivència. - Registre dels conflictes lleus on s'ha intervingut.</p>

<p>4. Prevenir possibles situacions d'assetjament en el centre educatiu.</p>	<p>-Desenvolupar activitats d'educació emocional, de competència social i dinàmiques de cohesió de grup des de P3 a 6è. - Analitzar els resultats dels sociogrames i aplicar mesures de millora de la convivència.</p>	<p>- Activitats realitzades en els diferents grup d'alumnes. - Resultats dels sociogrames de final de curs.</p>
<p>5. Detectar, intervenir i aturar les situacions d'assetjament escolar.</p>	<p>-Crear i posar en marxa l'equip de referència. - Analitzar les situacions conflictives detectades que es produeixin al centre per determinar-ne la gravetat (equip+tutors). -Actuar seguint el protocol establert davant de situacions properes a l'assetjament.</p>	<p>- Nombre de possibles situacions d'assetjament detectades. - Nombre de casos d'assetjament en què s'ha intervingut. - Registre de casos detectats i memòria de convivència del curs.</p>

4. Avaluació inicial

El punt de partida del centre el podem descriure a partir de les següents conclusions que provenen de la diagnosi de necessitats del centre.

PUNTS FORTS:

- Treball cooperatiu implementat des de P3 E. Infantil fins a 6è de Primària. S'apliquen tècniques de cohesió a les sessions de Tutoria i les tècniques en les diferents àrees.
- Educació emocional implementada des de P3 E. Infantil fins a 6è de Primària, a partir de diferents cursos de formació.
- Aplicació de Sociogrames a Primària per detectar els casos d'exclusió.
- Delegats i delegades de sisè amb funcions de guaites de convivència. La resta de cursos de Primària també escullen delegats/des.

-
- Jornada de dinàmica cooperativa per inaugurar el curs. Hi participen tots els alumnes de Primària.
 - Coordinació amb els serveis de mediació del Consell Comarcal de l'Anoia: organització de xerrades per a les famílies i per al professorat; tallers de pràctiques restauratives amb el professorat i amb alguns grups de primària amb dinàmiques complexes.
 - Instrument de resolució de conflictes entre iguals: el full de reflexió. Full de registre dels conflictes de cada grup classe.
 - Inici de tutories individualitzades en els casos que es requereixi, adaptant els horaris dels tutors si s'escau.
 - Contacte diari amb els monitoratge del menjador i traspàs d'informació en el cas de conflictes rellevants.
 - Ús dels mateixos instruments de resolució de conflictes.
 - Fa dos cursos es va crear la figura dels pares/mares delegats/des de classe que faciliten les comunicacions escola-família.
 - Creació d'un quadern de convivència on es registre les activitats d'educació emocional, competència social i tècniques de cohesió per a cada grup-classe. El registre és promocional, és a dir, que va passant amb el alumnat que conforme la classe.
 - Diversificació dels jocs de pati per oferir més possibilitats de joc a l'alumnat.

PUNTS FEBLES:

- Manca de protocol d'actuació davant de conflictes compatibles amb l'assetjament.
- Desconeixement dels documents de centre i del seu contingut relatiu a la convivència.
- Manca de formació en profunditat del professorat, de l'alumnat i de les famílies en temes d'assetjament.
- Dèficits en recursos i estratègies per intervenir en casos d'assetjament.
- Manca d'hores per a tutories individualitzades dins l'horari lectiu. Cal dotar d'hores les tutories per poder fer sessions d'escolta individualitzada.

- Caldria més implicació del professorat en l'organització dels jocs de pati.
- Visió encara focalitzada en el càstig més que no pas en les pràctiques restauratives a l'hora de resoldre conflictes entre iguals en alguns casos.
- Manca de sensibilització de les famílies envers el tema de l'assetjament a Primària que es tradueix en baixa assistència a les xerrades organitzades per l'escola.

5. Actuacions, planificació i temporització

Actuacions que s'han previst per a l'assoliment dels objectius específics plantejats: planificació, responsable(s) i temporalització de l'actuació

Objectiu específic	Actuacions	Responsables	Recursos	Temporització
- Organitzar activitats de sensibilització a tota la comunitat escolar.	- Fer difusió i presentació del projecte de centre: Famílies: explicar el projecte a la reunió d'inici de curs. Alumnes: explicar el projecte als alumnes de cycle superior. Mestres: presentació del projecte al claustre i consell escolar.	- Comissió #aquiprou bullying - Mestres tutors primària.	Reunions inici de curs Blog del centre Convocatòria d'activitats per diferents vies: mail, blog...	PRIMER TRIMESTRE Setembre '19
-Organitzar activitats formatives diversificades (tallers, xerrades...) per tota la comunitat.	FORMACIÓ FAMÍLIES	- Cap d'estudis	Reunions inici de curs Convocatòria d'activitats per diferents vies: mail, blog...	TOT EL CURS
	- Xerrada sobre l'assetjament a càrrec de l'equip de mediació del Consell Comarcal de l'Anoia. - Xerrada a càrrec del psicòleg Jordi Collell sobre Prevenció de l'assetjament i rol de les famílies adreçada a famílies i mestres . -Xerrada a càrrec dels mossos sobre el Ciberassetjament.			
	FORMACIÓ ALUMNES	- Tutores de Cycle Superior		
	Activitat inici de curs (primer dia) - Activitat en grups cooperatius formats per tots els alumnes de primària.	- Comissió #aquiprou		PRIMER TRIMESTRE Setembre i octubre '19

	<p>- Activitat en grups cooperatius formats per tots els alumnes d'Educació Infantil.</p> <p>Setmana cultural: Monogràfic sobre els valors per a la convivència.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Programació d'activitats per la setmana cultural. ● Tallers del Consell Comarcal: <ul style="list-style-type: none"> - P5, CI: Taller de gènere. L'Àlex es maquilla. - CM : Estereotips. Jo rosa i tu blau. - CS: Rols de gènere. Bocins de contes i llegendes. 	<p>bullying#.</p> <p>-Cap d'Estudis i Claustre de Mestres.</p>	<p>Reunions de seguiment per cicles i amb l'equip de referència.</p>	<p>Quadern de trobades pedagògiques</p>
	<p>FORMACIÓ MESTRES</p> <p>- Reunions de Mestres. Traspàs de material i recursos digitals:</p> <ul style="list-style-type: none"> o Claustre : - Presentar el projecte per si calen modificacions. - Aplicar alguna de les dinàmiques proposades pel programa. - Trobades pedagògiques de valoració de les activitats dutes a terme. 			

<p>- Formar de manera específica als alumnes de 5è i 6è .</p> <p>-Assignar unes funcions específiques com a observadors de la convivència.</p> <p>- Crear els equips per a la convivència .</p>	<p>- Activitats de formació amb el material del programa, dinàmiques de grup, educació emocional....</p> <p>- Activitat "Escape Room contra el bullying".</p> <p>- Xerrada a càrrec dels mossos sobre Internet Segura</p> <p>- Activitats de formació sobre la constitució dels equips per la convivència.</p> <p>- Constitució de l'equip de convivència: format per 3 alumnes de 5è i 3 de 6è.</p>	<p>- Tutores de Cicle Superior</p> <p>- Equip de referència</p> <p>-Comissió #aquiproubullying</p>	<p>Material del programa</p> <p>Recursos d'educació emocional , dinàmiques de cohesió de grup.</p> <p>Setmana cultural</p> <p>Reunions periòdiques i específiques de l'equip de convivència amb els tutors.</p>	<p>TOT EL CURS</p> <p>PRIMER TRIMESTRE 9/10/19</p> <p>PRIMER TRIMESTRE</p> <p>TOT EL CURS</p>
<p>-Desenvolupar activitats d'educació emocional, de competència social i dinàmiques de cohesió de grup.</p> <p>- Analitzar els resultats dels sociogrames</p>	<p>Educació emocional / E. Infantil: Activitats d'Educació emocional.</p> <p>-Protagonista de la setmana (P3)</p> <p>-La caixa dels tresors (P4).</p> <p>-Les pàgines grogues (P5)</p> <p>Educació emocional / Cicle Inicial: -Protagonista de la setmana (1r de Primària)</p> <p>-El pot dels bons moments (2n de Primària).</p> <p>-Escolta'm / Cicle Inicial: Assignació d'hores de tutoria individualitzada per a activitats d'escolta al Cicle Inicial (dues mitges hores d'anglès).</p> <p>Decideix I / Cicle Mitjà: Aplicació del programa a 3r i 4t de Primària. Tallers a càrrec de les mediadores del Consell Comarcal</p> <p>Sociogrames</p>	<p>Tutores d'Educació Infantil</p> <p>Tutores de Cicle Inicial</p> <p>Tutores de Cicle Mitjà</p> <p>Cap d'Estudis i Tutors de Primària</p>	<p>Recursos d'educació emocional</p> <p>Material de competència social (Decideix)</p> <p>Sociogrames online</p>	<p>TOT EL CURS</p>

	Aplicació i anàlisi de sociogrames als diferents nivells de Primària. En finalitzar el curs i al gener.			
-Crear i posar en marxa l'equip de referència.	- Creació de l'equip de referència.	1 membre de l'equip directiu (cap d'estudis) 2 tutores de cicle superior Coordinadora LIC 1 membre AMPA 1 monitora de menjador	Material del programa Recursos d'educació emocional, dinàmiques de cohesió de grup.	PRIMER TRIMESTRE
- Analitzar les situacions conflictives detectades.	-Anàlisi de les situacions conflictives detectades pels diferents recursos de detecció.		Reunions periòdiques i específiques de l'equip de referència.	TOT EL CURS
-Actuar seguint el protocol establert davant de situacions properes a l'assetjament.	- Aplicació del protocol de les situacions conflictives detectades pels diferents recursos de detecció.	Equip de referència Equip x la convivència	Material del programa. -Materials del consell comarcal de l'anoia. - Quadern de registre de les reunions i actuacions de l'equip de referència. -Quadern de registre de les reunions de l'equip x la convivència.	Reunions periòdiques i específiques de l'equip de referència.
		Equip de referència		

6. Previsió de l'avaluació final

Valoració del grau d'assoliment dels objectius específics a partir dels indicadors i mitjançant la comparativa amb l'avaluació inicial.

- Haver rebut la formació durant el curs 18-19.
- Elaborar el Projecte de centre durant el curs 18-19.
- Crear l'equip de referència i els equips per la convivència.(19-20).
- Implementar el Projecte de centre aplicant les actuacions previstes (19-20)
- Incorporar als documents de centre (PGA, NOFC) els objectius i les innovacions generades (19-20).
- Fer difusió del Projecte a tota la comunitat educativa(19-20).

